

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ KEMIJE
učeni(ka)ca osnovnih i srednjih škola 2023./24.

PISANA ZADAĆA, 23. siječnja 2024.

NAPOMENA:

1. Zadatci se rješavaju 120 minuta.
2. Dopušteno je koristiti samo dobivenu tablicu periodnog sustava elemenata.
3. Zadatci se moraju rješavati na mjestu predviđenom za taj zadatak (**ne** koristiti dodatne papire). Ako nema dovoljno mjesta za rješavanje zadatka, može se koristiti poledina prethodne stranice.
4. Odgovori na postavljena pitanja ili račun (kompletan) **moraju** biti pisani kemijskom olovkom ili tintom plave boje, jer se u protivnom neće uzimati u obzir pri bodovanju. Ispravljani odgovori se ne vrjednuju.

Prijavu ispuniti tiskanim slovima!

Zaporka:
(pet brojeva i do sedam velikih slova)

POSTIGNUTI BODOVI :

Vrsta škole: 1. osnovna   5. srednja   (Zaokruži 1. ili 5.)

Razred (napisati arapskim brojem):

Nadnevak:

**OTKINUTI OVAJ DIO PRIJAVE I STAVITI GA U OMOTNICU S NAPISANOM ZAPORKOM
PRIJAVU ISPUNITI TISKANIM SLOVIMA**

Zaporka:
(pet brojeva i do sedam velikih slova)

POSTIGNUTI BODOVI :

Ime i prezime učeni(ka)ce:

OIB:

Puni naziv škole:

Adresa škole:

Grad u kojem je škola:

Županija:

Vrsta škole: 1. osnovna   5. srednja
(Zaokruži 1. ili 5.)

Razred (napisati arapskim brojem):

Ime i prezime mentor(a)ice:

Naputak školskom povjerenstvu:

Ovaj dio prijave treba spojiti s pisanom zadaćom svakog učeni(ka)ce nakon bodovanja. Podatci su važni radi računalne obrade podataka o učeni(ku)ci koji će biti pozvani na županijsko natjecanje.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	1 H vodik 1,008																	2 He helij 4,003
2	3 Li litij 6,940	4 Be berilij 9,012												6 C ugljik 12,01	7 N dušik 14,01	8 O kisik 16,00	9 F fluor 19,00	10 Ne neon 20,18
3	11 Na natrij 22,99	12 Mg magnezij 24,31											13 Al aluminij 26,98	14 Si silicij 28,09	15 P fosfor 30,97	16 S sumpor 32,06	17 Cl klor 35,45	18 Ar argon 39,95
4	19 K kalij 39,10	20 Ca kalcij 40,08	21 Sc skandij 44,96	22 Ti titanij 47,87	23 V vanadij 50,94	24 Cr krom 52,00	25 Mn mangan 54,94	26 Fe željezo 55,85	27 Co kobalt 58,93	28 Ni nikal 58,69	29 Cu bakar 63,55	30 Zn cink 65,38	31 Ga galij 69,72	32 Ge germanij 72,63	33 As arsen 74,92	34 Se selenij 78,97	35 Br brom 79,90	36 Kr kripton 83,80
5	37 Rb rubidij 85,47	38 Sr stroncij 87,62	39 Y itrij 88,91	40 Zr cirkonij 91,22	41 Nb niobij 92,91	42 Mo molibden 95,95	43 Tc tehnecij [97]	44 Ru rutenij 101,1	45 Rh rodij 102,9	46 Pd paladij 106,4	47 Ag srebro 107,9	48 Cd kadmij 112,4	49 In indij 114,8	50 Sn kositar 118,7	51 Sb antimon 121,8	52 Te telurij 127,6	53 I jod 126,9	54 Xe ksenon 131,3
6	55 Cs cezij 132,9	56 Ba barij 137,3	57-71 lantanoidi	72 Hf hafnij 178,5	73 Ta tantal 181,0	74 W volfram 183,8	75 Re renij 186,2	76 Os osmij 190,2	77 Ir iridij 192,2	78 Pt platina 195,1	79 Au zlatο 197,0	80 Hg živa 200,6	81 Tl talij 204,4	82 Pb olovo 207,2	83 Bi bizmut 209,0	84 Po polonij [209]	85 At astat [210]	86 Rn radon [222]
7	87 Fr francij [223]	88 Ra radij [226]	89-103 aktinoidi	104 Rf raderfordij [267]	105 Db dubnij [268]	106 Sg siborgij [269]	108 Hs hasij [269]	109 Mt majtnerij [277]	110 Ds darmštattij [281]	111 Rg rendgenij [282]	112 Cn kopermcij [285]	113 Nh nihonij [286]	114 Fl flerovij [290]	115 Mc moskovij [290]	116 Lv livermorij [293]	117 Ts tenes [294]	118 Og oganeson [294]	

PERIODNI SUSSTAV KEMIJSKIH ELEMENATA

Periodni sustav kemijskih elemenata prema preporukama HDKI i HKD 2022.

Priradio i uredio:
izv. prof. dr. sc.
Tomislav Portada

Grafičko-likovno
oblikovanje:
Zdenko Blažeković, dipl. ing.

Korektura i kontrola
podataka:
Studentska sekcija HKD-a

57 La lantan 138,9	58 Ce cerij 140,1	59 Pr praseodimij 140,9	60 Nd neodimij 144,2	61 Pm prometij [145]	62 Sm samarij 150,4	63 Eu europij 152,0	64 Gd gadolinij 157,3	65 Tb terbij 159,0	66 Dy disprozij 162,5	67 Ho holmij 164,9	68 Er erbij 167,3	69 Tm tulij 168,9	70 Yb iterbij 173,1	71 Lu lutecij 175,0
89 Ac aktinij [227]	90 Th torij 232,0	91 Pa protaktinij 231,0	92 U urani 238,0	93 Np neptunij [237]	94 Pu plutonij [244]	95 Am americij [243]	96 Cm kirij [247]	97 Bk berkelij [247]	98 Cf kalifornij [251]	99 Es ejštajnij [252]	100 Fm fermij [257]	101 Md mendelevij [258]	102 No nobelij [259]	103 Lr lorenzij [262]

1. Navedi nazive laboratorijskoga pribora i posuđa označenoga brojevima od 1 do 6.

1

2

3

4

5

6

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

ostv.	maks.
	3

2. Koja svojstva ima kemijski proizvod kojem se na poleđini pakiranja nalaze sljedeći piktogrami?

_____

ostv.	maks.
	1,5

Školsko natjecanje iz kemije u šk. god. 2023./2024.

zadatci za 7. razred osnovne škole

Zaporka: _____

3. Pravilno poredaj radnje pri izvođenju kemijskoga pokusa.

- A bilježiti zapažanja tijekom izvođenja pokusa
- B proučiti bilješke, izvesti zaključke
- C pospremiti kemikalije i radno mjesto
- D izvesti pokus prema uputama
- E pripremiti kemikalije i pribor
- F pročitati upute za izvođenje pokusa

Rješenje: _____

ostv.	maks.
	0,5

4. Pročitaj priloženi tekst i navedi koji postupci učenika nisu u skladu s pravilima ponašanja u kemijskome laboratoriju.

Na dodatnoj nastavi kemije učitelj Marko okupio je učenike zainteresirane za istraživački pristup učenju kemije. Kako bi provjerio njihovu spremnost za samostalan rad, dao im je upute za rad i napomenuo da ovaj zadatak izvršavaju samostalno. Cijelo vrijeme učitelj ih je promatrao i bilježio njihove postupke. Teo je rekao da će pripremiti radno mjesto i posložiti sav potreban pribor i kemikalije na pladanj. Dok su drugi učenici pažljivo čitali upute, Marin je počeo otvarati bočice s kemikalijama. Željka je izvadila čipi-čips i stavila na sredinu stola kako bi se svi mogli poslužiti. Silvija je započela s izvođenjem postupka prema uputama. Uzela je uzorak tvari A, dokapala tekućinu B i bočice ostavila na pladnju otvorene da bi bile poslije spremne za uporabu. Pri dokapavanju, jedna je kap tekućine B kapnula na radni stol. Silvija ju je obrisala rukavom kute. Nakon provedene reakcije, svi su zapisali opažanja, skicirali pokus, a Marin je izveo zaključak.

---

ostv.	maks.
	2

5. Učenice Ena i Neli pomagale su profesoricu kemije pospremiti kemijski kabinet i pripremiti nove otopine. Djevojke su obukle kute, stavile zaštitne naočale, a Ena je stavila i rukavice. Neli je dobila zadatak da razrijedi 20 %-tnu natrijevu lužinu na 5 %-tnu. Prisjetila se postupka razrjeđivanja kiselina i lužina, odmjerila je potrebni volumen destilirane vode i ulila ga u novu posudu. Slijedilo je prelijevanje 20 %-tne lužine u posudu za kemikalije s destiliranom vodom. Pri prelijevanju iz posude u posudu preko staklenoga lijevka, kap lužine je pala Neli na ruku. Što je Neli prvo trebala učiniti nakon što joj je kap lužine pala na ruku? **Zaokruži** točan odgovor.

- A isprati lužinu mlazom vode s ruke
- B upiti lužinu suhom krpom s ruke
- C ohladiti ruku hladnim oblogom
- D isprati ruku vodenom otopinom kiseline

ostv.	maks.
	0,5

Ukupno bodova na stranici 2:

ostv.	maks.
	3

Školsko natjecanje iz kemije u šk. god. 2023./2024.

zadatci za 7. razred osnovne škole

Zaporka: _____

6. U sljedećim zadacima odredi točnost tvrdnji o zbivanjima tijekom zagrijavanje morske vode. Kod točne tvrdnje zaokruži **T**, a u suprotnome zaokruži **N**.

Topljivost zraka u morskoj vodi povećava se tijekom zagrijavanja. **T**   **N**

Morska voda zagrijavanjem se razlaže na plinovite sastojke zraka. **T**   **N**

Zagrijavanjem uzorka vode od 4 °C prema višim temperaturama pojedinačne molekule vode imaju veći volumen, pa stoga i uzorak vode ima veći volumen. **T**   **N**

Mnoge morske ribe ljeti se povlače u veću dubinu, zato što je voda hladnija i sadržava više otopljenoga kisika. **T**   **N**

ostv.	maks.
	2

7. Učenik Filip polazi dodatnu nastavu iz kemije. S obzirom na to da uvijek voli naučiti nešto novo, u školskoj je knjižnici posudio zbirku zadataka iz kemije te je u njoj pronašao sljedeće podatke: „... pločica bakra s pravim kutovima, duljina stranica $a = 2,00 \text{ cm}$, $b = 3,00 \text{ cm}$, $c = 0,500 \text{ cm}$ ima masu od $26,88 \text{ g}$ ...“. Pomozi Filipu izračunati gustoću bakra i izraziti je u g/dm^3 .
Račun:

ostv.	maks.
	2

Ukupno bodova na stranici 3:

ostv.	maks.
	4

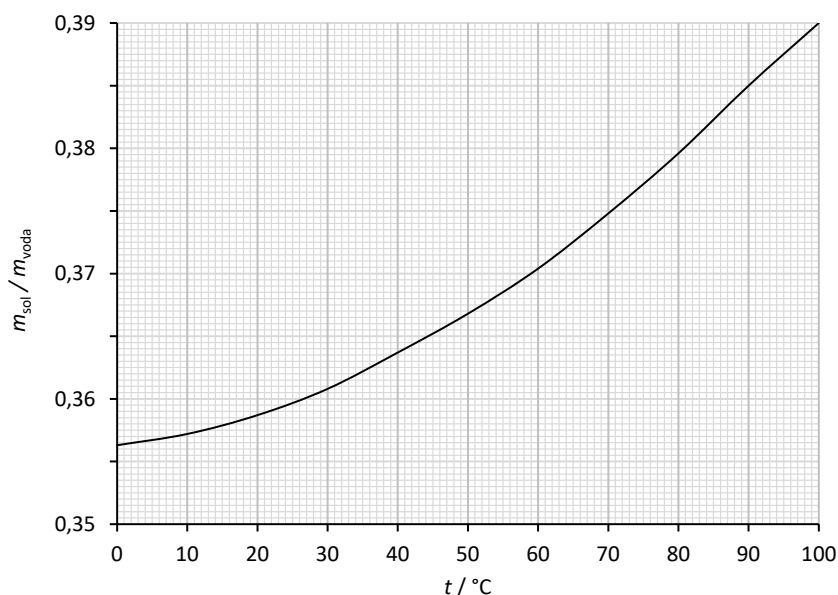
- 8.** U čaši **A** nalazi se 0,1200 kilograma vode i 15,0 g natrijeva klorida, u čaši **B** nalazi se 0,0950 kg vode i 10,0 g natrijeva klorida, u čaši **C** nalazi se 0,1100 kg vode i 12,5 g natrijeva klorida.

8.a) Izračunaj u kojoj je čaši najveći maseni udio natrijeva klorida.

Maseni udio natrijeva klorida najveći je u čaši _____.

8.b) Kojim postupkom možeš povećati maseni udio natrijeva klorida u čaši **B**, a da ne dodaješ nove količine soli?

Služeći se dijagramom topljivosti natrijeva klorida u vodi, odgovori na sljedeća pitanja.

8.c) Otopina je u čaši **A**, pri 20 °C, po količini otopljenog tvari :

- a) zasićena otopina
- b) nezasićena otopina
- c) prezasićena otopina

8.d) Izračunaj koliko grama natrijeva klorida trebamo otopiti u 200 mL vode da bismo pri temperaturi od 59 °C dobili zasićenu otopinu. Pretpostavi da je gustoća vode pri uvjetima pokusa 1,00 g mL⁻¹.

8.e) Predloži postupak kojim ćeš otopinu natrijeva klorida koja ima omjer mase otopljenoga natrijeva klorida i mase vode 0,36 pri temperaturi od 40 °C prevesti u zasićenu otopinu pri 20 °C. Koje je fizikalno svojstvo natrijeva klorida dovelo do nastajanja zasićene otopine?

postupak: _____ fizikalno svojstvo: _____

ostv.	maks.
	5,5

ostv.	maks.
	5,5

Školsko natjecanje iz kemije u šk. god. 2023./2024.

zadatci za 7. razred osnovne škole

Zaporka: _____

9. Kako ćeš razdvojiti sastojke iz smjese soli i pijeska, pazeći pritom na redoslijed radnja?

---

ostv.	maks.
	2,5

10. Uz **točnu** tvrdnju zaokruži slovo **T**, a uz **netočnu** slovo **N**.

Ako otopina ima pH-vrijednost 5, fenolftalein će u njoj biti ljubičast.	T	N
Voda u čaši zavrijet će pri nižoj temperaturi dovedemo li čaši pri istome tlaku više topline.	T	N
Porculanska lađica držana je iznad plamena svijeće. Pojava crne tvari s vanjske strane dna zdjelice fizikalna je promjena.	T	N
Porastom temperature vode topljivost se bakrova(II) sulfata povećava.	T	N
Voda u loncu zavrijet će pri višoj temperaturi na višoj nadmorskoj visini, pa će se hrana brže skuhati.	T	N
Hrana će se sporije skuhati na nižoj nadmorskoj visini uz viši tlak.	T	N

ostv.	maks.
	3

11. Navedene tvari razvrstaj u predložene skupine tako da na prazne crte upišeš slova koja se nalaze ispred pojedinih tvari.

A) humus	E) tekući dušik	I) automobilska guma
B) ocat	F) čelik	J) vodovodna voda
C) bronca	G) žbuka	K) natrijev klorid
D) destilirana voda	H) magla	L) modra galica

elementarne tvari: _____

kemijski spojevi: _____

homogene smjese: _____

heterogene smjese: _____

ostv.	maks.
	6

Ukupno bodova na stranici 5:

ostv.	maks.
	11,5

Školsko natjecanje iz kemije u šk. god. 2023./2024.

zadatci za 7. razred osnovne škole

Zaporka: _____

12. Navedene promjene razvrstaj na fizikalne i kemijske. Slova ispred navedenih promjena upiši na predviđeno mjesto.

A) rastezanje bakrene žice	E) sublimacija leda
B) kuhanje slatkog kukuruza	F) dehidratacija modre galice
C) kiseljenje mlijeka	G) hlapljenje morske vode
D) taljenje bakra	H) elektroliza morske vode

fizikalne promjene: _____
kemijske promjene: _____

ostv.	maks.
	4

13. Pri kojoj se od navedenih fizikalnih promjena oslobađa toplina iz sustava u okolinu?

- A)** sublimacija sredstva za privlačenje komaraca
- B)** mekšanje čokolade izložene toplini radijatora
- C)** isparavanje vode kroz otvor iz električnoga kuhala
- D)** kondenzacija vodene pare na poklopcu lonca u kojemu vrije voda

ostv.	maks.
	0,5

14. „*Pahuljice, padajte meke i guste. Na široke ceste i stazice puste ...*“ - govori jedna pjesma. Snijeg je kroz noć napadao nekoliko centimetara, a onda je „nestao“ za nekoliko dana, iako su temperature zraka bile nešto niže od 0 °C. Što se dogodilo sa snijegom? Zaokruži slova ispred **dva** točna odgovora.

- A)** snijeg se otopio
- B)** snijeg se rastalio
- C)** snijeg je ispario
- D)** snijeg se kondenzirao
- E)** snijeg je sublimirao

ostv.	maks.
	1

Ukupno bodova na stranici 6:

ostv.	maks.
	5,5

15. Učenica Ivana voli raditi pokuse. No, katkad joj treba pomoć u provođenju svih koraka u pokusu te u izvođenju zaključaka.

Ivana želi odgonetnuti sadržaj bočica sljedećih oznaka **LM**, **LB**, **LC** i **LD**. Poznato joj je da se u epruvetama nalaze destilirana voda, kiselina, lužina i otopina indikatora. Izvela je četiri koraka u kojima je dobila sljedeće rezultate:

1. korak **EPRUVETA 1.** dodavanje 5 kapi tekućine **LM** i pet kapi tekućine **LB** – nema promjene
2. korak **EPRUVETA 2.** dodavanje 5 kapi tekućine **LM** i pet kapi tekućine **LC** – nema promjene
3. korak **EPRUVETA 3.** dodavanje 5 kapi tekućina **LM** i pet kapi tekućine **LD** – nema promjene
4. korak **EPRUVETA 4.** dodavanje 5 kapi tekućina **LB** i pet kapi tekućine **LC** – ljubičasto obojenje

15.a) Koji je zaključak Ivana donijela na temelju izvedenih koraka?

15.b) Ivana je nastavila sa sljedećim korakom te je u **EPRUVETU 5.** ulila polovicu sadržaja **EPRUVETE 4.** Dodatkom 5 kapi tekućine **LM** nestalo je ljubičasto obojenje. Koji je zaključak Ivana donijela na temelju izvedenoga koraka?

15.c) Ivana je provela i šesti korak u ovom pokusu. Prvo je polovicu zaostalog sadržaja **EPRUVETE 4.** prelila u **EPRUVETU 6.** Zatim je u **EPRUVETU 4.** dokapala pet kapi tekućine **LD**, pri čemu nije došlo do vidljive promjene. Nakon toga, u **EPRUVETU 6.** dodala je pet kapi tekućine **LM** te je došlo do obezbojenja sadržaja epruvete. Koji je zaključak Ivana donijela na temelju izvedenoga koraka?

15.d) Na temelju rezultata pokusa i opažanja navedi koja je vrsta tvari koja tekućina.

Tekućina **LM** je _____

Tekućina **LB** je _____

Tekućina **LC** je _____

Tekućina **LD** je _____

ostv.	maks.
	5

16. U boci su pomiješani plinovi **X**, **Y** i **Z** u volumnim omjerima $V_X : V_Y : V_Z = 3,000 : 7,000 : 6,000$. Ukupni je volumen plinova **Y** i **Z** $35,00 \text{ dm}^3$.

16.a) Izračunaj ukupni volumen svih plinova u boci.

16.b) Izračunaj pojedinačne volumene plinova u boci te vrijednosti izrazi u mL.

$V_X =$ _____

$V_Y =$ _____

$V_Z =$ _____

ostv.	maks.
	2,5

17. Učenik Teo pripremio je smjesu 5 grama cinka u prahu i 2 g sumpora u prahu. Smjesu je stavio na keramičku pločicu te joj je prinio užarenu željeznu žicu. Uočio je da dolazi do burne reakcije uz pojavu svjetlosti i dima te oslobađanje topline. Po završetku reakcije, opazio je svijetložutu tvar na keramičkoj pločici.

17.a) Odredi točnost tvrdnji o opisanome pokusu. Ako je tvrdnja **točna**, zaokruži **T**, a ako **nije točna**, zaokruži **N**.

Za pokretanje reakcije trebalo je dovesti energiju. T   N

Opisana reakcija vezala je energiju u sustav. T   N

Praškasti cink i sumpor sadržavali su više pohranjene energije od produkata. T   N

Novonastala tvar sadržava više pohranjene energije od tvari iz kojih je nastala. T   N

Opažena svjetlost i izmijenjena toplina dokazuju vezanje energije iz okoline u sustav. T   N

17.b) Pri kojim se promjenama agregacijskih stanja oslobađa energija?

A) (g) → (l)

B) (s) → (l)

C) (l) → (g)

D) (l) → (s)

E) (s) → (g)

ostv.	maks.
	3

18. Gustoća je smjese četiriju plinova $2,350 \text{ g/cm}^3$.

18.a) Kolika je masa plina **D**, izražena u kilogramima, u $8,700 \text{ m}^3$ te smjese, ako je maseni udio plina **E** $0,3750$, maseni udio plina **F** $0,2250$, maseni udio plina **G** $0,1450$, a ostatak čini plin **D**.

Masa je plina **D** _____

18.b) Plin **D** najzastupljeniji je staklenički plin i ima veću gustoću od zraka. Plin **E** nastaje procesom fotosinteze, a u većim količinama dobivamo ga i frakcijskom destilacijom zraka. On ne gori, ali podržava gorenje, a gustoća mu je veća od zraka. Plin **F** najzastupljeniji je plin u atmosferi, koristimo ga kao konzervans, osigurava normalan rast biljaka i manje je gustoće od zraka. Navedi imena navedenih plinova.

Plin **D** je _____

Plin **E** je _____

Plin **F** je _____

ostv.	maks.
	3

19. Učenik Luka polaznik je dodatne nastave kemije. Učitelj mu je zadao da utvrdi svojstva tvarima navedenim u tablici na temelju provedenih ispitivanja.

Iz Lukinih bilješki: „Dvije tvari bile su topljive u vodi, a jedna od njih je tvar **M**. Dvije tvari sublimirale su tijekom ispitivanja. Od tvari koje su topljive u vodi, sublimira samo tvar **L**. Kod tvari **N** ispitivanjem je uočena samo jedna promjena.“

Na temelju prethodnoga teksta ispuni tablicu znakovima + (ako za tvar vrijedi spomenuta promjena) ili – (ako za tvar ne vrijedi spomenuta promjena).

Tvar	Topljiva u vodi	Netopljiva u vodi	Sublimira
L			
K			
M			
N			

ostv.	maks.
	1,5

20. Učenik Nikola zagrijavao je u čaši 200 mL destilirane vode. U trenutku kad je uzorak provrio, njegova je temperatura bila 97 °C.

20.a) Kolika je bila temperatura zagrijavanoga uzorka destilirane vode nakon dodatne četiri minute zagrijavanja? Zaokruži slovo ispred **točnoga odgovora**.

A) 93 °C

B) 95 °C

C) 97 °C

D) 99 °C

E) 100 °C

20.b) Obrazloži svoj odgovor na pitanje **20.a)**.

_____

_____

_____

ostv.	maks.
	1

1. stranica

2. stranica

3. stranica

4. stranica

5. stranica

+

+

+

+

+

6. stranica

7. stranica

8. stranica

9. stranica

10. stranica

+

+

+

+

=

ukupni bodovi

<input type="text"/>	50
----------------------	----